

Refundacja w aspekcie dobra pacjentów - debata w Senacie RP

Dobro pacjenta a polityka lekowa, zdrowie dzieci a ograniczenia systemowe - o codziennych dylematach lekarzy związanych z systemem refundacyjnym rozmawiano w Senacie RP 31 marca 2023 r. Uczestnikami wydarzenia byli Marszałek Senatu RP, senatorowie, Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej, lekarze ukarani nienależną refundacją, przedstawiciele innych samorządów zawodów medycznych, pacjenci oraz reprezentanci organizacji pacjenckich.

W trakcie debaty poruszono kwestię żywienia dzieci w aspekcie tzw. nienależnej refundacji produktów spożywczych oraz związanych z nią kar nałożonych na lekarzy, w tym głośną ostatnio medialnie sprawę przepisywania preparatów mlekozastępczych. Podkreślono m.in., że lekarze zlecający preparaty nieobjęte refundacją, działali zgodnie z najnowszą wiedzą medyczną, wyłącznie na rzecz dobra pacjenta i nie wykorzystywali tej sytuacji dla własnych korzyści. - *Narodowy Fundusz Zdrowia nie poniósł strat, za to nasi pacjenci uniknęli powikłań i hospitalizacji, niepotrzebnego cierpienia oraz kosztów leczenia* - podkreśliły prelegentki Andrea Horvath i Aleksandra Kindracka, reprezentujące lekarzy ukaranych za nienależną refundację.

- *Nie widzimy żadnego powodu, żebyśmy odpowiadali za decyzje ministra, które tak naprawdę nie są zrozumiałe* - powiedział wiceprezes NRL Klaudiusz Komor, komentując obowiązek lekarza określania stopnia refundacji na receptach. Przedstawił niezmiennie stanowisko samorządu lekarskiego w sprawie systemu refundacyjnego w Polsce, w którym wskazano m.in., że skala problemu wyraźnie pokazuje potrzebę podjęcia przez organizatorów systemu ochrony zdrowia szybkich i zdecydowanych działań, celem zniesienia tego obowiązku z lekarzy, poprzez postulowaną już przez środowisko lekarskie automatyzację systemu określania refundacji.

W swoim wykładzie prof. Grzegorz Grześk, członek Zespołu ds. Polityki Lekowej i Farmakoterapii Naczelnej Izby Lekarskiej, zaznaczył, że obecna polityka lekowa staje niekiedy w kontrze z dobrem pacjenta. - *Jako lekarze jesteśmy zobowiązani, żeby leczyć dobrze, leczyć efektywnie, a pacjent musi mieć dostęp do nowoczesnych rozwiązań, abyśmy też mogli leczyć zgodnie z aktualną wiedzą medyczną* - powiedział.

Obecni na spotkaniu pacjenci i przedstawiciele organizacji pacjenckich podkreślili przede wszystkim wagę zaufania w relacji lekarz-pacjent oraz że nie chcą trafiać do lekarzy, którzy przez ograniczenia legislacyjne, będą zastanawiać się nad ewentualnymi konsekwencjami prawnymi lub finansowymi leczenia, a nie nad samym leczeniem. W dyskusji stwierdzono, że kryteria refundacyjne wymagają zmian, ponieważ są zbyt skomplikowane, wobec czego łatwo o błąd lub nieporozumienia.

Moderująca debatę senator Agnieszka Gorgoń-Komor przedstawiła poniższe podsumowanie debaty, które zostanie przekazane do Ministerstwa Zdrowia, Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Centrum e-Zdrowie.

Wnioski:

- Obowiązkiem lekarza nie powinno być oznaczanie stopnia refundacji na receptie. Minister Zdrowia powinien wykonać zobowiązanie z

porozumienia z Porozumieniem Rezydentów OZZL z 8 lutego 2018 roku 2018 (paragraf 16).

- Stopień informatyzacji procesów zachodzących w ochronie zdrowia umożliwia obecnie automatyczny przebieg procesu określania refundacji.
- Lekarz nie powinien obawiać się wystawiania recepty na lek, którego pacjent potrzebuje. Trudności w ustaleniu poziomu odpłatności nie powinny dodatkowo utrudniać tej decyzji.

Postulaty:

- Powołanie zespołu ekspertów, który dokona obiektywnej i merytorycznej oceny medycznych zaleceń do kontynuowania leczenia dzieci z alergią preparatem mlekozastępczym, nieobjętym wskazaniem refundacyjnym.
- Podjęcie decyzji o uchyleniu nałożonych na lekarzy kar i odsetek w sytuacji, gdy zespół potwierdzi zasadność stosowania środka z punktu widzenia medycznego. Niezależna od wpływu urzędników NFZ ocena pozwoliłaby oddalić od lekarzy niesprawiedliwe oskarżenia o rzekome nadużycia finansowe, a także lepiej zrozumieć sytuację pacjentów.
- Ewentualne kontrole poprawności wystawienia recepty powinny być przeprowadzone niezwłocznie i sprawnie, tak aby przeciągający się proces kontroli nie powodował narastania niesłuszných odsetek oraz nieświadomego powtarzania błędów.
- Poparcie dla apelu przedstawicieli samorządu lekarskiego ([Apel nr 2/23/P-IX](#) Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej z 10 lutego 2023 r. do Ministra Zdrowia o zwolnienie lekarzy z obowiązku określania poziomu refundacji na wystawianych receptach) dotyczącego całkowitego zwolnienia lekarzy z obowiązku wskazywania zakresu refundacji leków i środków specjalnego przeznaczenia medycznego. Kwestie administracyjne nie powinny i nie mogą odwozić lekarzy od podstawowego obowiązku świadczenia usług medycznych oraz zajmować czasu lekarza, który mógłby poświęcić go pacjentowi.

fot. Karolina Bartyzel, NIL

